

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 19. januara 2015. godine
Ref. br.:RK747/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI116/14

Podnosilac

Fadil Selmanaj

**Ocena ustavnosti
presude AA br. 294/2013 Apelacionog suda Kosova
od 4. februara 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Fadil Selmanaj (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) iz Mitrovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu AA br. 294/2013 Apelacionog suda Kosova od 4. februara 2014. godine, koja mu je uručena 12. marta 2014. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Apelacionog suda Kosova.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 8. jula 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 6. avgusta 2014. godine, predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI116/14 imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI116/14 imenovao Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Enver Hasani.
7. Dana 20. avgusta 2014. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Apelacionom sudu Kosova.
8. Dana 4. septembra 2014. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja, o registraciji zahteva i tražio kompletne spise predmeta.
9. Dana 8. septembra 2014. godine, Osnovni sud u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja je podnelo kompletne spise predmeta (br. A354/12) Sudu.
10. Dana 9. decembra 2014. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Sledi pregled činjenica kao što je izneo podnosilac u svom zahtevu, i koje su zavedene u sudskom spisu br. A 354/12 Osnovnog suda u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja.
12. Godine 2001., podnosilac zahteva je bio zaposlen kao direktor Direkcije za geodeziju, katastar i imovinu u Opštini Mitrovica.

13. Dana 7. aprila 2007. godine, ugovor o radu podnosioca zahteva je produžen i on je ponovo imenovan na isti položaj, do 9. marta 2008. godine.
14. Dana 11. januara 2008. godine, gradonačelnik Mitrovice je doneo odluku br. 01/49, imenujući direktore direkcija u Opštini Mitrovica. Međutim, podnosilac zahteva nije ponovo imenovan.
15. Dana 2. oktobra 2008. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Nezavisnom nadzornom odboru Republike Kosovo (u daljem tekstu: NNOK).
16. Dana 10. februara 2009. godine, NNOK je odlukom A. 02/285/2008 usvojio žalbu podnosioca zahteva i obavezao Opštinu Mitrovica: „*da u roku od 15 dana, od dana prijema ove odluke, žaliocu omogući ostvarivanje svih prava iz radnih odnosa, u skladu sa ugovorom o radu, tako što će u eventualnoj nemogućnosti da žalioca vrati na posao i radne zadatke, u skladu sa ugovorom o radu, onda u skladu sa odredbama člana 11, stav 11.1 Administrativnog uputstva br. 2003/2, o primeni Uredbe br. 2001/36 o civilnoj službi Kosova, ponovo rasporediti žalioca na drugo radno mesto, za isti nivo plate, u skladu sa njegovom stručnom spremom*“.
17. Dana 24. februara 2009. godine, Opština Mitrovica je osporila odluku NNOK-a pred Vrhovnim sudom Kosova.
18. Dana 25. septembra 2009. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom A. br. 170/2009 usvojio tužbu Opštine Mitrovica i ukinuo odluku NNOK-a A. 02/285/2008 od 10. februara 2009. godine.
19. Dana 28. oktobra 2010. godine, podnosilac je podneo zahtev (slučaj br. KI108/10) Sudu, kojim osporava ustavnost gore navedene presude Vrhovnog suda Kosova.
20. Dana 5. decembra 2011. godine, Sud je doneo presudu u slučaju br. KI108/10 i proglasio zahtev prihvatljivim. Sud je, takođe, utvrdio povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava u vezi sa stavom 1 člana 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Shodno tome, Sud je proglasio ništavnom presudu Vrhovnog suda i vratio je na ponovno razmatranje, u skladu sa svojom presudom.
21. U svojoj presudi Sud, *inter alia*, navodi da „*...podnosiocu zahteva nikada nije uručena kopija presude Vrhovnog suda. Štaviše, Vrhovni sud, svojim dopisom od 8. oktobra 2010. godine, podnosiocu zahteva nije dostavio kopiju presude i predložio mu je da se obrati NNOK-u i od istog zatraži kopiju presude. Stoga, izgleda da podnosilac zahteva nije imao na svom raspolaganju propisana pravna sredstva.*”
22. Sud je u obrazloženju naglasio: „*Sud još jednom primećuje da je, u slučaju podnosioca zahteva, postupak pokrenut i da je konačna odluka doneta u Vrhovnom sudu, a da podnosilac zahteva nije učestvovao u tom postupku niti je obavešten da je odluka doneta.*”

23. U tom smislu, Sud se pozvao i na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava, tvrdeći: *“ESLJP dodatno smatra da bi: „pravo parničara na pristup sudu bilo iluzorno ukoliko bi on ili ona bio neobavešten o odvijanju postupka i sudskoj odluci po tužbi, a posebno kada su te odluke takve prirode da zabranjuju dalja ispitivanja“.* (Vidi, *Sukhorubchenko protiv Rusije*, presuda od 10. februara 2005. godine, stav 53.)”.
24. Dana 17. oktobra 2012. godine, u vezi sa slučajem br. KI108/10, Sud je obavešten od strane Vrhovnog suda Kosova: *“... U vezi sa ovim pitanjem, obaveštavamo vas da je ovaj slučaj u Vrhovnom sudu registrovan pod brojem A. br. 354/12 i da je dodeljen na rad...”*.
25. Dana 1. januara 2013. godine, Zakon o sudovima br. 03/L-199 stupio je na snagu. Na osnovu člana 14. 1 Zakona: *“Departman za administrativna pitanja Osnovnog suda sudi i odlučuje u administrativnim konfliktima prema tužbama protiv administrativnim završnim akata i za druga pitanja koja su utvrđena ovim zakonom”*.
26. Dana 11. jula 2013. godine, Osnovni sud u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja, nakon glavne rasprave na kojoj je podnosilac zahteva bio prisutan, je doneo presudu A. br. 354/12 i odbio kao neosnovanu tužbu Opštine Mitrovica.
27. Dana 22. avgusta 2013. godine, Opština Mitrovica je uložila žalbu Apelacionom sudu Kosova, na gore navedenu presudu Osnovnog suda u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja. Kopija žalbe nije poslata podnosiocu zahteva.
28. Dana 4. februara 2014. godine, Apelacioni sud Kosova je presudom AA br. 294/2013 odlučio: i) Usvaja se žalba tužioca – Opština Mitrovica, ii) Poništava se presuda Osnovnog suda u Prištini – Odeljenje za administrativna pitanja, A. br. 354/2012, od 11.07.2013. godine, iii) Poništava se odluka Nezavisnog nadzornog odbora civilne službe Kosova A 02/285/2008, od 10.02.2009. godine i iv) Na snazi ostaje odluka predsednika Opštine Mitrovica, br. 01/49 od 11.01.2008. godine.
29. U gore navedenoj presudi, Apelacioni sud Kosova je obrazložio:

„Veće Apelacionog suda je, polazeći od takvog stanja stvari, i razmatrajući odluku predsednika opštine Mitrovica, odluku tuženog – NNOK, ožalbenu presudu prvostepenog suda, kao i druge spise predmeta, našlo da odluka NNOK i ožalbena presuda nisu potpune, u smislu njihovog sadržaja, i nisu obuhvatile sve dokaze i argumente koje su ponudile parnične stranke, već su se zasnivale samo na nekoliko dokaza i spisa, a da nisu u potpunosti razmotrili takve stvari. Prvostepeni sud takođe nije razmotrio sve dokaze i navode iznete u tužbi, kao što je propisano članom 44 Zakona o upravnim sporovima, tako što je mimoišao činjenicu da se u tužbi tužilac poziva na izmenu legislature, koja se podudara za organizacionom oblašću organizacije opštine, tako što je ukinuo sve prethodne odredbe izbora i imenovanja direktora koji su do tada imali svojstvo civilnih službenika“.

30. Dana 12. marta 2014. godine, kopija presude Apelacionog suda Kosova je uručena podnosiocu zahteva.
31. Dana 21. marta 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova, na gore navedenu presudu Apelacionog suda Kosova.
32. Dana 30. maja 2014. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom Rev. A. br. 6/2014 odbio reviziju podnosioca zahteva kao neprihvatljivu.
33. U gore navedenoj presudi, Vrhovni sud Kosova je, *inter alia*, obrazložio:

“..., ovaj sud je utvrdio da protiv konačnih presuda za upravne predmete drugog stepena, stranka može podneti Vrhovnom sudu zahtev za vanredno razmatranje sudske odluke i javni tužilac može podneti zahtev za zaštitu zakonitosti, što znači da se protiv konačnih odluka za upravne slučajeve u drugom stepenu revizija ne može podneti, stoga, ovaj sud odbija reviziju podnetu od strane Fadil Selmanaj kao neprihvatljivu”.

Navodi podnosioca

34. Podnosilac zahteva tvrdi: *“... Apelacioni sud Kosova je ovom presudom izvršio istu povredu koju je ranije izvršio Vrhovni sud Kosova... Apelacioni sud Kosova nije obavestio zainteresovanu stranku Fadil Selmani”.*
35. Podnosilac zahteva tvrdi: *“... Apelacioni sud uopšte se nije upustio u razmatranje predmeta podnosioca zahteva...nije uopšte uzeo kao osnov odluku NNOK, odluke Osnovnog suda u Prištini...kako bi potpuno izbegao odgovornost, Apelacioni sud nepravедno bavio samo ocenom, da se navodno Uredbom br. 2007/30, propisuju direktorske pozicije kao pozicije na koje će se imenovati lica iz politike..., i navodno se podrazumeva da na svim pozicijama prethodnim direktorima prestaje radni odnos, iako podnosilac zahteva nije bio imenovan kao lice iz politike, već je bio civilni službenik, koji je primljen na radno mesto putem konkursa i sa ugovorom”.*
36. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi da je Apelacioni sud Kosova povredio njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje, što je garantovano članom 31. Ustava, jer mu nije dao pravo da brani svoj slučaj.

Zakon

Zakon o upravnim sporovima br. 03/L-202

Član 24

Protiv pravosnažnih odluka nadležnog drugostepenog suda za administrativna pitanja, stranka može podneti Vrhovnom sudu Kosova zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može se podneti samo zbog povrede materjalnog prava ili povrede propisa o postupku koja je mogla biti od uticaja na rešavanje stvari.

O zahtevu za vanredno preispitivanje sudske odluke odlučuje Vrhovni sud Kosova.

Član 55

Preispitivanje odluke

Zainteresovana stranka može da traži preispitivanje jedne pravosnažne odluke kada:

...

zainteresovanom licu nije bila data mogućnost da učestvuje u upravnom sporu.

Ocena prihvatljivosti

37. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši žalbu podnosioca zahteva, prvo treba da ispita da li je podnosilac ispunio uslove prihvatljivosti predviđene Ustavom, i dodatno precizirane Zakonom i Poslovníkom.

38. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

39. Sud se poziva i na član 47.2 Zakona, koji propisuje:

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

40. Sud uzima u obzir i pravilo 36 (1) b) Poslovníka, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

...

(b) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke...”.

41. U ovom slučaju, podnosilac zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu na presudu Apelacionog suda Kosova, koja je odbijena kao neprihvatljiva iz proceduralnih razloga.

42. Pored toga, Sud primećuje da podnosilac zahteva pominje slučaj br. KI108/10 i tvrdi: *“... Apelacioni sud Kosova je ovom presudom izvršio istu povredu koju je ranije izvršio Vrhovni sud Kosova...Apelacioni sud Kosova nije obavestio zainteresovanu stranku Fadil Selmani”.*

43. U vezi sa slučajem br. KI108/10 ovaj Sud je naveo: *“Ne postoje dokazi da je podnosilac zahteva bio obavešten o mogućnosti obnavljanja postupka pred*

Vrhovnom sudu niti da je podnosilac zahteva imao mogućnost pojavljivanja u postupku kako bi izneo svoje argumente”.

44. Sud primećuje da u slučaju br. KI108/10 podnosilac zahteva nije nikad primio kopiju presude od strane Vrhovnog suda, te zato nije imao priliku za novi postupak, dok je u ovom slučaju podnosiocu zahteva uručena kopija presude Apelacionog suda, i time je dobio priliku da iskoristi pravno sredstvo propisano Zakonom o upravnim sporovima br. 03/L-202.
45. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije iskoristio odgovarajuća pravna sredstva koja je imao na raspolaganju i stoga, nije uspeo da ispoštuje forme propisane primenjivim zakonom na Kosovu. Pored toga, Sud takođe primećuje da podnosilac zahteva nije učinio sve što bi se moglo razumno očekivati od njega u vezi sa iscrpljenjem pravnih sredstava (Vidi slučaj *D. H. i drugi protiv Češke Republike*, br. 57325/00, ESLJP, presuda od 13. novembra 2007. godine, stav 116).
46. Sud smatra da, kako bi se podnosilac zahteva oslobodio od obaveze da iscrpi sva pravna sredstva koja su za njega obavezna, on treba da pokaže: i) da je pravno sredstvo zaista iscrpljeno; ii) da pravno sredstvo nije bilo odgovarajuće i efikasno u vezi sa njegovim slučajem, i iii) da su postojale posebne okolnosti za oslobađanje podnosioca od zahteva da iscrpi sva pravna sredstva. Na osnovu dokumenata koji se nalaze u zahtevu, ne postoji ništa što ukazuje na to da podnosilac zahteva ispunjava uslove da bude oslobođen od iscrpljenja svih pravnih sredstava u njegovu korist.
47. Pored toga, Sud primećuje da nakon njegove presude u slučaju br. KI108/10, je stvoren novi slučaj svojom sopstvenom dinamikom i u novom kontekstu podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva.
48. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo je zasnovano na pretpostavci, da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povrede ustavnih prava. Ovo je važan aspekt supsidijarnog karaktera Ustava (Vidi slučaj KI41/09, podnosilac zahteva *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. januara 2010. godine, i *mutatis mutandis*, vidi slučaj ESLJP, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, ESLJP, odluka od 28. jula 1999. godine).
49. Dakle, podnosilac zahteva, zbog toga što nije nastavio sa odgovarajućim pravnim sredstvom, kao što je propisano primenjivim zakonom na Kosovu, je odgovoran ako se njegov slučaj proglašeni neprihvatljivim, jer će se to shvatiti kao odricanje od prava na dalji postupak da ospori povredu ustavnih prava (Vidi slučaj KI16/12, podnosilac zahteva *Gazmend Tahiraj*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. maja 2012. godine).
50. Iz toga proizilazi da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva u smislu člana 113.7 Ustava, kako bi Sud nastavio sa razmatranjem tvrdnji o ustavnosti presude Apelacionog suda Kosova.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36 (1) b) Poslovnika, 9. decembra 2014. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

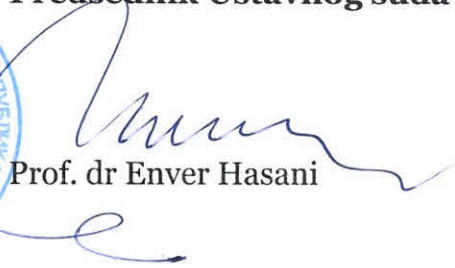
Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani